

අල්ලාහ් අනුමත කළ දැ පිළිපැදීමත්, තහනම් කළ දෙයින් වැළකී සිටීමත් හලාල්, හරාම් පිළිපැදීම යනුවෙන් හදුන්වනු ලැබේ. මෙය ඉස්ලාමයේ මූලධර්මවලින් එක් අංගයකි.

ඉස්ලාම ධර්මයේ අනුමත දේ හලාල් යයි ද අනුමත නොකළ දේ හරාම් යයි ද හදුන්වනු ලැබේ. හරාම් වූ දේ කිරීම වරදක් මෙන් ම පාඩී ක්‍රියාවක් ද වේ. අල්ලාහ්ට බිය වී, මහුගේ නීතියට ගරු කර හලාල් වූ සීමාවේ ජ්වත් වීමෙන් පමණක් මෙලෝව හා පරලොව යහපත් ආනිංස ලබා ගැනීමට හැකි වන්නේ ය.

“හලාල් කුමක් ද, හරාම් කුමක් දයි තීරණය කිරීමේ බලය ඇත්තේ අල්ලාහ්ට පමණි. අල්ලාහ්ට තිබෙන එම බලයට මිනිසුන් හිස දුම්ම මහා පාපයකි,” (116 - . 117)

අල්ලාහ් මිනිසා මැවිමට පෙර ම ලොවී සියලු දේ මිනිසා වෙනුවෙන් ම මැවිවේ ය. පසුව මිනිසා පරික්ෂාවට ලක් කිරීම සඳහා ඒවායින් සමහරක් හරාම් කළේ ය. මිනිසාගේ පරම විරෝධියකු වන තෙක්තාන් මිනිසා හරාම් දෙසට ම හරවමින් සිටිය. තෙක්තාන්ගේ අරමුණ මිනිසා පාඩී ක්‍රියාවන් කිරීමට පොලුඩා මහු නිරය වෙත ඇදුගෙන යාමයි.

සත්‍ය වශයෙන් ම හලාල් දේවල්හි ම අධික වූ යහපත ඇත්තේ ය. හරාම් දේවල්හි අයහපතම අධිකව පවතී. අල්ලාහුතාලා මිනිස් යහපතට ම වැදගත්කම දී හලාල් හරාම් ඇති කොට තිබේ.

අල්ලාහ් හරාම් දේ පහත සඳහන් අයුරින් වර්ග කළ හැකි ය

1. ආහාර හා සම්බන්ධ දේ

උරුමස්, මළමිනී, රුධිරය (ලේ), ගේරයට හා ප්‍රාණයට හානි කරන දේ, මත් හාවය ඇති කරන දේ, රත්තරන්, රිදී හාජනවල ආහාර පාන ගැනීම.

2. ඇඳුම් හා සම්බන්ධ දේ

පිරිමින්ට සේද රෙදී, රත්තරන් ආහරණ, පිරිමින් ස්ත්‍රීන් ලෙස වෙස් ගැනීම, ස්ත්‍රීන් පිරිමි වෙසින් ඇඳුම් ඇදීමත්, ඉස්ලාමීය ජීවාචාවට පටහැනි වූ ඇඳුම්.

උද : ගේර අවයව පෙනෙන ඇඳුම්

3. ඉපැයිම හා සම්බන්ධ දේ

පොලිය මෙන් ම ඒ හා සම්බන්ධ ගනුදෙනු, අනෙකුත් තහනම් කළ ගනුදෙනු ක්‍රියා හා සම්බන්ධ පටිපාටින්

4. පිරමි හා ගැහැනු සම්බන්ධ දේ

අංශනාඩී - මහ්රමි සීමාවන් නොසලකා හැරීම.

5. දුරාවාරය සම්බන්ධ දේ

- (Z)සිනා (දුරාවාරය)
- ලිවාත් (සමලිංගික සේවනය) යනාදිය

6. අන් අයගේ අයිතිවාසිකම් හා සම්බන්ධ දේ

- සෝරකම
- නිකරුණේ අවලාද කීම
- අවමානයට ලක් කිරීම
- ජ්විතක්ෂයට පත් කිරීම
- දේපළවලට හානි කිරීම යනාදිය.

7. කාර්යාලම හා සම්බන්ධ දේ

- බොරු කීම
- රවවීම
- රෝගීනාව
- අසහා වචන කතා කිරීම
- බොරු සාක්කි දීම
- අසහා ක්‍රියා
- අල්ලාහ් වැළැක් වූ දේ බැලීම
- ඇසීම යනාදිය.

ඉහත සඳහන් ආකාරයට අල්ලාහ් හරාම් කළ දේ ලැයිස්තු ගත කළ හැකි ය. මෙසේ කිරීම අල්ලාහ්ගේ අණට පිටපැමක් වන්නේ ය. ඉහත සඳහන් දේවලින් සම්පූර්ණයෙන් ම වැළකිය යුතු ය.

නඩ සල්ලල්ලාහු අලෙලහි වසල්ලම් තුමාණෝ මෙසේ පැවසුහු.

“හලාල් පැහැදිලි ය. හරාම් ද පැහැදිලි ය. ඒ දෙක මධ්‍යයෙහි සැක සහිත දෑ ද ඇත. බොහෝ දෙනා ඒ පිළිබඳව නොදුනුවත්ව සිටිති. කවරෝක් සැක සහිත දේවලින් වැළකි සිටින්නේ ද ඔහු ආගම හා ආත්මගරුත්වය ආරක්ෂා කර ගත්තේ ය. කවරෝක් අවිනිශ්චිත වූ දේවල් කරන්නේ ද ඔහු හරාම් කළ තැනැත්තා ය. ඔහු ආරක්ෂිත සීමාවන් දමා තිබෙන භුමියේ ගොපල්ලකු වැනිය. ඔහුගේ සතුන් එම භුමියට ඇතුළු වීමට හැකිය නේ ද? දැනගන්න, හැම රජේකුට ම ආරක්ෂිත සීමාවක් තිබේ. අල්ලාහ්ගේ ආරක්ෂිත ප්‍රදේශය ඔහු හරාම් කළ දේවල් ය.” (බුහාරි, මූස්ලිම්)

හරාම් වූ දේවලින් වැළකි සිටිමෙහි වැදිගත්කම අල්කුර්ඡාන්, සුන්නාන් යන දෙක ම නොයෙකුත් පදමාලාවන්ගෙන් විදහා පා ඇත. හරාම් වූ දේට ලං නොවන්න. එය නොකරන්න, වළකින්න, අනුගමනය නොකරන්න, එය පවති, නොකරන්න, යනාදිය එවායින් සමහරකි.

එනිසා මේවා තේරුම ගෙන හරාම් වූ දෙයින් වැළකි

ජ්වත් වීමට උත්සාහ දරමු.

අනුතාස

01. පහත සඳහන් ප්‍රකාශවල හරි, වැරදි බව වරහන් තුළ දක්වන්න.
1. හලාල් කුමක් ද, හරාම් කුමක් ද යන තීරණ ගැනීමේ අයිතිය
මිනිසාට තිබේ. ( )
  2. අල්ලාග් හරාම් කළ දේවල යහපතට වඩා අයහපත වැඩි ය. ( )
  3. මෙත්‍යාන් මිනිසාගේ සිත් තුළ හරාම් වූ දේ කෙරෙහි ආසාව ඇති කරයි. ( )
  4. හලාල් වූ දේට වඩා හරාම් වූ දේ අධික ය. ( )
  5. හලාල්, හරාම් පිළිපැදි ජ්‍යෙෂ්ඨ වීමෙන් පරලොව යහපත ලබා ගත හැකි ය. ( )
02. ඔබ ජ්‍යෙෂ්ඨ වන පරිසරයේ දැකීමට ඇති හරාම් වූ ක්‍රියාකාරකම් 5ක් ලියන්න.